

ny.

1881. é. I. LX.
nel közhírré
törvényszék
ben dr. Gold-
elt Stern Jö-
südyari lakos
évi okt. 16-án
le- és felül-
ült ingóságok
nyilvános ár-

kir. járás-
se folytán 50
2. évi ápr. hó
eddig bíróság
szécsen 1913.
ak d. e. 10
őrája Szécs-
táridőül kitű-
zők ezennel
hogy az érin-
yencikk 107.
fizetés mellett,
tén becsáron

runkel Adolf
lück javára 67
218 K. 33 f.
ai Keresk. R.
zég javára 2t
javára 59 K.
K., Kondás
Központi Ta-
os Bertalan ja-
tkezet j. 2070
kor. 50 fill.,
80 K., Kam-
tökekötvetelés,
összes eddig
rejtéig is elren-

35 ingóságokat
és azokra kielé-
sítésért az 1881.
ezek javára is

hó 19-án.

tos István,
r. végrehajtó.

járásbíró
é teszi, hogy
jtatonak Ja-
ni végrehaj-
tási árverés
ennek 1912.
járó 6% ka-
már megál-
jelenlegi és
tségek kielé-
vi LX. t.-cz.
i XVI. t.-cz.
rtelmében a
ényszék és a
bírósg terü-
számu betét-
2. 243. hrsz.
n Jakab (nős
vén álló bel-
ban.

sz. betétben
hrsz. alatt
muelnél szül.
nanka nevé
0 koronában
kiáltási árban
fentebb jel-
évi augusz-
dél előtt 10
házánál meg-
résen el fog-

zők tartoznak
si árának 10
40 fillért, il-
pénzben vagy
okban a kikül-
agy annak a
leges letételét
szolgáltatni. Az
\$-ában felső-
zt letenni nem

kir. járásbíró-
óságánál, 1913.
n.

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5; kor-
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
szoborral, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedezmény.

A városok bankja.

Irta: Lengyel Zoltán.

Ismeretes az az akció, melyet Lengyel Zoltán képviselő a Városok Bankja megalapítása érdekében indított. Lengyel most a következő cikkben ismereti az érdekes tervet:

A magyar városok még mindig a pénzügyi kiskorúság idejéig élnek. Nem önálló hitel-alanyok, hanem a magyar bankoknak épp olyan kliensei, mint bárki más. A külföldi pénzügyi piacokkal pedig az egyedüli helyes és lehetséges összeköttetést meg nem teremtették. Ennek folytán az ország és a városok pénzügyi viszonyai türehtetlenül rosszak.

A városok kongresszusai több ízben eléggé helyesen állították föl elvi kívánásaikat. Kérték a községi takarékpénztárak engedélyezését, a városok kötvénykibocsátási jogának törvényhozási megadását. És végül foglalkoztak egy magyar városi kötvénykibocsátó bank szervezésének eszméjével. Mind a három törekvés jogos, de mindeddig sikertelen maradt.

Ennek okait a nagy bankok befolyásában és abban találjuk, hogy a külföldi pénzügyi igényeknek megfelelően a városok nem tudnak berendezkedni.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A magyarokról.

Azok az érdekes, velős cikkek, amelyekben a Pesti Hírlap hasábjain Szász Zoltán, majd Remsey Jenő a magyar nemzeti karakter kialakulásáról értekeztek, kétségtelenül magukra vonták az érdeklődést. Szász Zoltán ugyan csupán Európa két vezető nemzete, a francia és a német kulturáltságával szemben igyekszik bizonyos irányban a magyar felfogás kiformalódását megmagyarázni, de értekezésének gondolatbrosztó hatása annyira élénk, hogy akaratlanul is többet mondott cikkében, mint amennyit akart. Remsey Jenő tovább fűzi a Szász Zoltán gondolatmenetét s azt a kérdést, mi okozza a magyarság francia-rokonszenvét szemben a német iránt való idegenkedéssel, a történelmi fejlődésre alapított okfejtéssel igazolja. Legyen szabad a két jeles publicista felfogásához egy olvasónak is hozzászólnia, hiszen talán nem fog ártani az sem, ha a nyom, amelyet ők törtek, szélesebbre taposódik.

Szász Zoltán a francia kultúra befejezettségének ugyszólván már-már a hanyatlás nyomait feltüntető tul-

A városainkat a külföldön egyenkint nem ismerik. Minden város, ha pénzt akar kapni, igazolni kénytelen hitelképességét. Sok bajjal jár ez, sok költséget okoz, soha se sikerülhet teljesen. Ha a kormány megengedi is a kötvények kiadását, ezzel a helyzet nem javul. Hisz Budapest is megkapta, de a kölcsönszerzéssel mégse boldogult, sőt kompromitálta magát. Pozsony kötvényei a piacra sem kerültek. Zágráb és Fiume kötvényeivel nagy bajok voltak.

Ezért zárkózott el a pénzügyminiszter a kötvénykibocsátási jog előzetes engedélyezése elől. Előbb akarja a kölcsönt látni, azután engedélyezni. Ebbe azonban a külföldi tőkés nem megy bele. Ő nem köthet le százmilliókat látatlanban, úgy hogy a kötvényeket esetleg hat hó múlva kapja, ha kapja, de más esetben ajánlatát csak arra használják föl, hogy a többi bankokat versenyt futtatni próbálják. A külföldi tőkésnek azonban kell a kötvény, másként üzletet nem csinálhat.

Az egyes városok kötvényét azonban a nyugati piacokon (mert pénz csak ott van) eladni nem lehet. A hármass entente elzárkózik előlünk. Innen a pénzkrisis. De ha ezt nem tenné is, az a francia kisember, ki a papírt meg-

érettségének a hatására vezeti vissza a magyarság francia szimpáthiáját, szemben azzal az antipáthiával, a melyet a törtető túlekedés, a kíméletlen eszközök alkalmazása, a türelmetlen agrisszivizmus természetszerűen ébresztenek. Az elsőnek már nincsen veriték-szaga, a második erősen érezhető. Hozzátehetjük, hogy a francia kultúra túléltése, vagy legalább is erős megállapodottsága jóformán csakis a francia társadalommal szemben érezeti a kezdődő hanyatlás hátrányait, míg a német kultúra rohamos, sőt viharos fejlődésével járó erő-áramlás nyugtalanítóan, sőt gyakran szinte ijesztően hat reánk. A francia kulturától nincs okunk félni, ellenben a német kulturával szemben szinte bajos elcsittítani azt az aggodást, amivel a teuton erő túltengése fenyeget.

Remsey Jenő a Szász Zoltán összesűrített gondolatait erős egyéni felfogásával, nagy történelmi apparátusa segítségével bontja részeire. Okfejtése alapos és meggyőző. Azt mondja, hogy a német materialisztikus világnézet, annak exponensei a pedanteria, a szinte bántó alaposág, a merkantil szellem rohamos előre törése ellentétben állanak a kontemplatív, sőt — sajnos — a fatalizmus felé hajló magyar karakter-

veszi, egyik várost sem ismeri. Nem is bizik benne.

Ezért a kérdés csak egy alapon kezelhető és ez az, ha teljesen hozzájárulunk a külföldi tőkés igényeihez. Aki adja a pénzt, az szabja meg a föltételeket is. Ez pedig akként lehetséges, ha a városok egységes típusu kötvényeket adnak ki, ezeket egységesen kezelik és egységesen ellenőrizvén egymást, egymásért szavatolnak is. Akkor nem Kecskemét és nem Hódmezővásárhely a hitelkérő, hanem a magyar városok. Ezeknek a hitelképessége pedig kérdésesen felül áll a világ bármely piacán.

Az egységes típusu kötvények kibocsájthatók akár egy bank útján, amely a külföldi piacon bejegyezheti magát, akár az állam által, állami garancia mellett, vagy anélkül, de kibocsájthatók az állam által is hasonló feltételek mellett, úgy, ahogy ez több más államban is be van vezetve.

Akkor aztán a városok hitelviszonyai európai nivóra emelkednek. Megközelítik, sőt talán felül is mulják az állam hitelképességét. Az olesó és jó kölcsönből minden város annyit vesz igénybe, amennyit a kormány neki engedélyez, annyit fizet és törleszt belőle, amennyit kapott. Megszűnik a pénzügyi való eredménytelen házalás és megszűnik

sajátságokkal. Innét származik az el-lenszenv, amelybe — ismételjük — belejátszik már az aggodás is. A Remsey Jenő okfejtésének eredménye egy cseppet sem megrugató, ami korántsem akar szemrehányás lenni. Bár észre vennék azok, akiken nagy dolgok fordulnak meg!

Hozzászóló a Remsey Jenő történelmi visszapiantásához, szinte csudálkozom azon, hogy mellőzte a magyar nemzet legnagyobb s legvégtetesebb következményekkel járó hibájának történelmi példakkal való megvilágítását. A pártos fegyelmetlenséget értem ama végzetes hiba alatt, amely prédául dobta oda a magyar nemzetet görögnek, tatárnak, töröknek, majd a nemzeti önállóság elvesztését okozta. Mindezek abban a sorrendben történtek, amelyben — habár időlegesen is — nagyobb történelmi erő-áramlásnak volt kitéve a magyar faj.

A görög birodalomtól való függés rövid tartamu s csekély hátránnyal összekötött volt. De jellemző, hogy egy — akkor már erősen dekadens — birodalom is képes volt a földrészünk legfiatalabb s méltán egyik legvittezebbnek tartott nemzete fiait uralma alá kényszeríteni, tisztán a miatt, mert a nemzeti erő tömörítését a választással vegyes öröklési

minden baj, ami ebből származik. A magyar pénzügyi megkönnyebtől és a bankok jó üzletet csinálnak, mert hiszen a pénzügyi konszolidálása folytán az ő váltótárcájuk megjavul és erejükhez képest elég tér marad még számukra ugyanis a községek, a megyék és a magánosok hitel-kielégítésénél.

Szó sincs ma arról, hogy valamelyik város pénzt adjon vagy részvényt jegyezzen. Hanem igenis a terv az, hogy a nagy városi kölcsön egy töredéke (körülbelül 5 százaléka) félretételnek a kötvény kibocsátó bank létesítése céljából, ehhez hozzájönne az állam 5-10 millió részvénytőkével és a külföldi csoport a részvények 40 százalékaival és ilyenformán ez a bank ami kezünkben maradna és a kötvények értékesítésére a kölföldi érdekeltség állandóan le lenne kötve.

Ez a bank végezné a jövőre minden törvényhozási beavatkozás nélkül, de kormányellenőrzés mellett és a városok saját kezelésében a városok hitelügyeinek vezetését, ez a bank lesz a majdan mégis létesítendő községi takarékpénztárak országos központja és lesz a városok központi bankárja.

Az állam hitelét ez nem rontja. Egy részről, mert a városok kötvényei megállapodás szerint azo-

monarchia képtelen volt megvalósítani. Az a szerencsétlen rendszer a nemzet legvégtetesebb gyengeségét szolgálta. Mikor a tatárveszedelem már nyilvánvaló volt, a pártokra szakadt nemzet tehetetlenül lepette magát. A Kárpátok szorosaiiban meglehetett volna semmisíteni Batu chán összes hordait, amelyek — lovas nép lévén — csak apró csapatokban törtehettek át a szláv rabzsolgákkal vágatott erdei utakon. Ámde a véres kardra nem reagált a pártokra szakadt, fegyelmetlen nemzet s lemészároltatta magát. Lám a csehek, a kik nem várták összedugott kézzel a veszedelmet, Olmücznél a földig verték a chán seregét. Béla király hűbérül kínálta fel országát a német császárnak a tatárok ellen nyujtandó oltalom díjául. Ha a németek tényleg kiverik a tatárokat, vagy legalább is hathatós segítséget nyujtanak, Magyarország már a tizenharmadik század első felében elveszti vala önállóságát, ami egyébként kétszáznyolcvan évvel később a nemzet amaz említett vezetes hibája miatt ugyis bekövetkezett.

A nemzeti virágzás ama kora, amelyik a két fentemlített szerencsétlen dátum közé esik, érdekes és értékes tanulságot nyujt. Abban a korban voltak igazán erőskező, sőt zsar-

A jó munkát felesleges dicsérni!

De mert jelenleg egy oly vegytisztító gyárral léptem összeköttetésbe, amely a jelenkor legjobb gépeivel van felszerelve, ennél fogva a nálam készült munka kivitele jóval felülmulja a helyben működő hasonló nemű tisztítókat. Ennek alapján bátorodom felhívni a nagyközönség becses figyelmét évek óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő **gőzmosó-, vegytisztító- és ruhafestő vállalatomra**, hol is a legjutányosabb árban, minden rongáló anyag mellőzésével, a **haddig beadott fehérneműk szombatira már elkészülnek**. — Ingek, gallérok, kézelők tükörfényesre tisztítottak és rugékony hajlékonyságot apnak, úgy hogy a nyakat kellemesen érinti. Midőn t. megbízóimat a fenti sorok szives figyelembe vételére felhívó, mvagyok kiváló tisztelettel:

Kálosi M.

gőzmosó és vegytisztító intézet
Molnár István-utca 2.

kon a piacokon helyzetnek el, hol az állammal, vagy a Rothschild-csoporttal dolgozik, nem konkurrál tehát a francia, angol, amerikai, belga, holland és svájci piacokon, másrészt, ha a városok rendbe jönnek, fejlődnek, olcsó pénzzel dolgoznak, ezzel az államra is óriási könnyebbulás és kiszámíthatatlan előny származik. Arról van tehát szó, hogy e fenséges, nagy cél érdekében az összes városok tömörüljenek, közös szervezetet létesítsenek és minden akadályon keresztül harcolva az ügyet sikerre vigyék.

A forumról.

Elkészült a Kossuth-szobor kerítése. Meg kell vallanunk, hogy egy kicsit türelmetlenül vártuk a Kossuth-szobor körzetének rendezését a egy-kétszer sürgetőleg fel is szólaltunk e hasábkön; de most annál nagyobb az örömmünk, hogy elkészült a szobornak igazán csinos kerítése. Köröskörül alacsony, gömbben végződő kőpillérek veszik körül a szobrot, amelyeket feketére festett lánegyűrü fűz egybe, magában véve is díszre válna a térnek. Szinte egészen másképp néz ki a szobor is, hogy most megfelelő dísz környékezi. Most még csak a láncon belüli térnek feltöltése és begyepesítése, esetleg virágokkal való beültetése következik s akkor aztán igazán gyönyörűen fog kinézni a szobormű, melyet annál szeretőbb gondnal néz Ujhely közönsége, mert hisz a városnak egyetlen modern szobra és mert egyébként igazán sikerült, művészi alkotás.

A vidéki rendőrség államosítása. A belügyminiszteriumban teljesen elkészült a vidéki rendőrség államosításáról szóló törvényjavaslat és az új törvény minden valószínűség szerint már 1914. január elsején életbelép. A javaslat utjában nem lesz semmi akadály s ujévre az állam veszi át a vidéki rendőrséget. A javaslatnak érdekes és fontos rendelkezése, hogy minden királyi ítélőtábla székhelyén, tehát tizenegy városban szervezzenek főkapitányi állásokat. A főkapitányok hatásköre nemcsak a saját városaikra, hanem a tábla területére is kiterjed. A főkapitányok és a helyettes főka-

noki hajlamu királyaink, akik képesek voltak a nemzetet megfegyvelni, erejét összpontosítani s győzni mindenütt, ahol a magyar birodalom érdeke úgy kívánta. A magyar Anjouk, Zsigmond, Hollós Mátyás erős kézzel munkálták a központi hatalom megszilárdítását, ami ha sikerül, Mohács nem lett volna „nemzeti nagylétünk nagy temetője.” Csak hogy az ősi átkot nem lehetett megszüntetni. A magyar indolencia és fegyelmetlenség kezére játszottak a nemzet minden ellenségének.

A nemzeti átok érezteti többé-kevésbébbé a hatását a szabadság küzdelmek ama egész sorozatán keresztül is, amely — csekély megszakítással — a Habsburg uralom időszakad elejéig betölti. A Boeckay, Bethlen, Rákóczy György vezette küzdelmek epizódjai voltak a Habsburgok ellen Európa nemzeti által vívott nagy hadjáratoknak s eredményük, más szóval sikerük is többé-kevésbébbé amazoktól függött. Az említett fejedelmek azonban erős kezű emberek voltak, képesek az adott körülmények között eléggé jól fegyvelni a rakoncátlan népet. Már II. Rákóczi Ferenccel hiányzott az erély, a zsarnoki vas akarat, amely hiány sajnosan éreztette hatását a különben legendás korban, mert, dacára a nemzeti lelkesedés fellángolásának, jóformán alig

pitányok közvetlen alárendeltjei a kerületi kapitányok lesznek, akik a kisebb városokban állnak a rendőrség élére. A főkapitány ítéleteit a törvény életbeléptetésétől kezdve nem az illető város tanácsához, hanem harmadfokban egyenesen a belügyminiszterhez kell megfellebbezni. Az állam a vidéki rendőrségek mai státusát csak részben veszi át s a tisztikarba főleg jogvégzett fiatal erőket fog kinevezni.

Községi tisztviselők országos szervezkedése. A Községi Tisztviselők Országos Egyesülete, mint bennünket a központjuk értesít, az egész országban megkezdte nagyszabású szervezkedését, hogy a közigazgatási reform előtt minden tekintetben megismerhesse a községi tisztviselők felfogását, kívánságát és sérelmeit. Az egyesület vezetősége által minden vármegyében, illetve minden főszolgabírói járásban tartandó gyűlésen képviselteti magát és hogy ezt megtehesse, ez uton kéri a községi tisztviselőket, hogy hatáskörükben kövessenek el mindent a központtal egyetértőleg megállapítandó határnapon tartandó gyűlés sikere érdekében. Az egyesület központja Budapesten, VII. Damjanich-utca 56. sz. a. van, hol egy a szervezésre, mint bármely más ügyre vonatkozó felvilágosítást a legnagyobb készséggel megkap minden érdeklődő. Az egyesületnek tagja lehet minden községi és körjegyző, al- és segédjegyző, irnok, dijnok, végrehajtó, orvos, állatorvos, pénztári ellenőr, mérnök, rendőrtisztviselő, gyakornok, anyakönyvvezető stb. Az egyesület kebelében közigazgatási, közegészségügyi, állategészségügyi, közsegrendezési és közrendészeti szakosztályokat állít fel, hogy az évtizedeken keresztül elhanyagolt községek és ezek tisztviselőinek érdekeit határozottan felkarolja és a kormánytól ezeknek az érdekeknek szószólója legyen.

**Steckenpferd
liliumtejszappan**

Bergmann et Comp. Tetschen a/E.

elérhetetlen hatás szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerő-levéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogériákban, illatszert- és fodrászüzletekben 80 fillért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézápolásra a Bergmann „Manera” liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillért mindenütt kapható.

képes a császári seregen nyílt csatában győzni, sőt a rakoncátlan fegyelmetlenség következménye, hogy a már kivívott véres győzelem is csufos vereséggel végződik, amint az Vadkörtől megtörtént.

De mindama történelmi példák között, amelyek fényesen igazolják, hogy a magyar csak erős kézben, vas fegyelem korlátai között képes nagy dolgokra, legeklatásabb az utolsó szabadságharc története. A század egyik legnagyobb katonai lángese Görgey Arthur, egyszersmind a legenergikusabb emberek egyike is, aki kezébe veszi a magyar haderőt, a melyet a súlyos vereségek már-már demoralizáltak s rövid félesztendő alatt a szigorú vasfegyelemben jóformán veteránokká érleli az ujoncokat. Sehol világosabb példáját nem mutatja történelmünk annak, hogy a magyarság fegyelmezetten bátran felveheti a küzdelmet akármely fajjal, mint a szabadságharc történetében. És ebből aztán könnyű levonni azt a következtetést is, amire feljebb már céloztam, hogy fajunk legnagyobb, legvégzetesebb hibáját mindamaz eszközökkel, amelyek a cél szolgálatára alkalmasak, kérelhetetlen következetességgel és halasztást nem tűrő sietséggel orvosolni szükséges. Mert ha a tömegenergiák versenyében rakoncátlanságunk miatt elmaradunk, „favágói és vízfordói” leszünk, vagy

Miklóssy püspök és a zsidóság.

— Küldöttség a püspöknél. —

— aug. 2.

A sátoraljaujhelyi zsidó hitközség és Szentegylet előjárósága dr. Székely Albert ügyvéd vezetésével csütörtökön tisztelt Miklóssy István sátoraljaujhelyi gör. kath. esperes plébánosnál, aki tudvalevőleg hajdudorogi püspökké lett kinevezve.

Dr. Székely Albert igen szép és ősi hébernyelvű citátumokkal telt beszédében üdvözölte a püspököt és rámutatott arra, hogy mennyi hasonló liturgiai elem van az ősi zsidó vallásban és a gör. kath. vallásban. Ebben a közös vallási érzésben a gör. kath. egyház tagjaival együtt fohászoknak a zsidók is a mindnyunkat egyenlően szerető egy Istenhez, hogy tartsa meg a püspök öméltségét nemcsak a gör. kath. egyház üdvére, hanem az egész magyarság és az emberiség javára is.

Miklóssy István püspök meghatottan mondott köszönetet a zsidóság képviselőinek, hogy szívesek voltak őt megtisztelni s bizalmukkal elhalmozni. Ő soha különbséget nem tett zsidó és keresztény között, mert meggyőződése, hogy a zsidó vallás az alapja a keresztény vallásnak s az egy Isten imádásában s az általános emberszeretetben egyek vagyunk mindnyájan. A becsületes és tisztességes zsidó vallásu magyar embert épen úgy szereti és becsüli, mint a hasonlót keresztényt. Ábrahám, Izsák, Jákob ősapák, Mózes nagypróféta és a zsidók nagyjai és prófétái előtt épen úgy meghajlja fejét, mint maguk a zsidók és mint egyházfejedelem is megfogadja, hogy ha lehet, ezután is még fokozottabb mértékben fogja hirdetni a kereszténység megalapítójának azt a magasatos dogmáját, mely már az Ótestamentumban bennfoglaltatik: Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat. Aki nem így érez, aki nem így cselekszik — fejezte be Ist-

a germánoknak vagy a szlávoknak, amint az irek azokká lettek az angoloknak.

A nemzetfegyvelmezés óriási horderejének egyik legkapacitálabb példáját I. Frigyes Vilmos porosz király nyújtotta, aki a poroszokat és brandenburgiakat, — akik korában a zülles lejtőjére jutottak, — akik a naplopásban, korhelységben, kártyában s a nyegleség és léhaság egyéb fertőiben voltak elmerülve, egy élet következetes, szigorú s gyakran a kegyetlenségtől sem tartózkodó munkájával a kötelességtudás, a szorgalom, a megbízhatóság erényeiben tündöklő alattvalókká varázsolta át. Amely nemzet fiaiból váltak aztán a legjobb katonák, a legszorgalmasabb földművesek és iparosok, a legügyesebb és legrealisabb kereskedők, a legpontosabb és lelkiismeretesebb köztisztviselők. A durva király, aki a léhaságot vagy amit gyakran nagyon is önkényesen annak tartott, még a családjában is tettelegességekkel fenytette, alapját vetette meg annak a kis birodalomnak, amely egy emberöltő mulva fél Európával küzdött dicsőséggel s amely kis birodalom erjesztő kovásza lett a német egységnek, vég-eredményében a német imperiumnak.

Vigasztaló jelenség, hogy a népek rakoncátlanságra való hajlama nagyon is orvosolható. Az angolok, a hollandok, a skótok, a skandináv né-

ván püspök gyönyörű szép beszédét — az nem lehet sem igaz főpap, sem igaz zsidó, sem igaz keresztény s főleg nem igaz ember.

A sátoraljaujhelyi zsidóság küldöttjei mély megilletődéssel hallgatták végig e remek beszédet, mely után a püspök még hosszabb ideig beszélgetett a legmelegebb érdeklődéssel s nyájassággal a küldöttség minden egyes tagjával.

VÁRMEGYE és VÁROS.

(A városi alkalmazottak kijelentése a munkásbiztosítóból. A városi szervezkedési szabályrendelet intézkedése szerint a városi alkalmazottakról betegségük esetén 20 héten át a város fog gondoskodni. Erre vonatkozólag most Székely Elek h. polgármester korrendeletet adott ki, melyből az alábbiakat közöljük:

A szervezési szabályrendelet 30. §-ának 2. pontja, amely szerint a városi alkalmazottak, segéd és kezelő személyzeti tagok, szegődvényesek és szolgák betegségük esetén 20 héten át teljes fizetésüket élvezik és ez idő alatt szolgáltatukból el nem mozdíthatók — jogerőre emelkedvén a személyzet gyógykezeléséről a következőleg gondoskodom:

A városi személyzet orvosi kezelését dr. Stern Ármán városi orvosra bízom, akit ezennel utasítok, hogy a kezelés céljából jelentkező városi alkalmazottakat vegye kezelés alá, nekik a város terhére gyógyszerrendeljen a vényeket azonban a gyógyszerki szolgáltatása előtt láttamozás céljából nálam mutassa be, illetve a beteget, vagy hozzátartozóját ennek bemutatására utasítsa.

Az összes alkalmazottakat, szegődvényeseket és szolgákat stb. értesítem, hogy folyó évi július hó 31. napján a ker. munkásbiztosító pénztárból ki fognak jelenteni, folyó évi augusztus hó 1 napjától kezdődőleg fizetésükből a betegséggel járó pénztári járulék nem fog levonni, hanem a fentiek szerint a város terhére fognak gyógykezelni. E célból felhívom, hogy gyógykezelés végett betegségük esetén dr. Stern Ármán városi orvosnál jelentkezzenek s a recepteket — a gyógyszerárban való megjelenés előtt — nálam mutassák be.

(A leánykereskedelem ellen. A belügyminiszter leiratot intézett a törvényhatósághoz a rendőri felügyelet

pek, tehát a mai Európa legműveltebb, leggazdagabb nemzetei egy időben mindnyájan rabjai voltak a rakoncátlan fegyvelmezésnek, osztályosai a vele járó bajoknak s végül is a bajok megadták az orvosságot.

Nálunk, a mi sajátos viszonyaink között a nemzetfegyvelmezés munkája néha lehetetlenség volt s ma sem könnyű még. Az idegen elnyomás által felkeltett dac virtussá tette a rakoncátlanságot, sőt még a betyárvilágot is bizonyos romantikával vonta be. A naturálgazdaságból való lassu kibontakozás, bizonyos szerzett jogokhoz való beteges ragaszkodás jóformán alá kötötték a modern fejlődés szervezetének életereit s azzal megakadályozták a tömeg energia érvényesülését. A nagy Széchényit nem értette meg a kora, sőt megriadt tőle. Ő volt az első fegyvelmezője az újabb korban a magyar nemzetnek, aki a nemzet szunnyadó őseréjét akarta mozgásba hozni. Tulajdonképen ő volt az igazi nagy agitátor, a forradalmár, a haladás türelmetlen követelője, akit a benső tűz ihletett profétájává nemzetének. (A „forradalmár” szót itt persze nem politikai értelemben veszem.) Csak hogy anyai és oly mélyreható reformmunkára nemzedékek szükségesek s nálunk zavaró incidensek állták utját a reformmunka megvalósításának. Ámde hogy az ő eszmái a legértékesebbek,

alatt álló nők helyzete és a leánykereskedelelem ügyében. Az átirat több helyen intézkedést tartalmaz a nyilvános házban levő nők személyi és vagyoni érdekeinek megvédelmezésére és a leánykereskedelelem megállítására.

Egy züllött báró Sátoraljaujhelyben.

Társával együtt itt értékesítette a lopott holmikat.

— aug. 2.

Csütörtökön nagy feltűnést keltett Ujhely utcáin egy esendőrjárőr, mely két toprongyos csavargót kísért jobbra-balra s különösen egy-egy órást ültetve vitték be őket, hogy az üzlet tulajdonosával szembesítsék. Még nagyobb érdeklődéssel nézték a dolgot azok, akiknek a fülébe jutott, hogy az egyik züllött kinézésű alak nem más, mint báró Perényi Lajos, tehát egy ősi mágnás-névként valósággal jogosult viselője.

A két embert Nyiregyházaán tartóztatták le; tömörked betörés bizonyult rájuk s miután bevallották, hogy betörési körútjukon Sátoraljaujhelyben is megfordultak s itt értékesítették a lopott holmi egy részét, a esendőrök átkísérték őket Ujhelybe s csütörtökön itt nyomoztak velük. Bevitték őket az ékszerüzletbe, hogy nem-e adtak ezek valamelyikében lopott dolgokat el, de a nyomozás tekintetben negatív eredménnyel végződött. Gyanu van azonban, hogy a betörők Ujhelyben egy magánembernek adtak el sok holmit, még pedig Herz Lajos városi személfelügyelőnek, aki azonban az általa vásárolt dolgok lopott voltát nem tudta. A nyomozás most ebben az irányban folyik. Az érdekes esetről részletesebb tudósításunk ez:

A két betörőt Nyiregyházaán Alföldy László detektív fogta el. Két rongyos külsejű férfi vonta magára a detektív figyelmét, aki bekísérte őket a rendőrségre.

Itt igazolásra szolgáltatták fel a fiatal suhancokat és nagy volt a meg-

sőt talán az egyedül értékesek az újkori magyarosság megalkotásának munkájában, azt mi sem bizonyítja fényesebben annál, hogy napjainkban a sajtó és a fórum leghivatottabbjai öntudatlanul is őt követik, tanait terjesztik, kultuszát művelik s ami nagyarányú fejlődést láthatunk gazdasági téren, az egy valóra vált ígérete a szellemóriásnak.

Visszatérve írásom kiindulási pontjára, én a németektől való idegenkedésnek egyik okát abban sejttem, hogy fajunk még mindig nem volt képes a fegyvellemmel nem megbarátkozni, de sőt tisztába sem jönni, amely téren ellenben a németé már az elsőség pálmája. Az akkora különbségek pedig, amekkorákról itt szó esik, az emberi természet sajátosságánál fogva nem az utánzási vágyat, hanem az ellenszenvet váltják ki. — Hozzáteszem mindjárt, hogy ez a forrás az ellenszenvnek a legalsóbb rendű mindazok között, amelyek a jeles publicisták felsoroltak.

Végző konkluziója pedig ennek az írásnak az, hogy aki a nemzetfegyelmelés nagy horderejű problémáját bármi tekintetben is közelebb viszi a megoldáshoz, az teljesíti a magyarság iránt a legáldásosabb munkát, amelynek azonban a díja rendszerint a martíromság.

Dr. Kossuth János.

lepetés, mikor az egyik ifju munkakönyvét meglátták. A könyvben ez állott: „Báró Perényi Lajos cipészsegéd.”

A detektívek előtt egyszerre ismerős lett a fiatal báró, akinek neve gyakran fordult elő mostanában több vidéki rendőrség körözövelevelében. A suszter-báróról azt is kitalálták, hogy a társa Oláh Ferenc közművessegéd, akivel néhány hét óta együtt operál.

Perényi fiatalon maradt árván és az amugy is szegény szülők halálával senki sem törődött a bárófiával, aki züllésnek indult, kikerült az utcára és már egész fiatalon lopott ami a k keze ügyébe akadt.

A nyiregyházi törvényszék négy hónapra ítélte a züllött bárót, aki ezután teljesen a bűn útjára tért. Tokajban került össze a báró új barátjával, Oláh Ferencel, aki szintén jobb családból való fiú. Ezentúl aztán együtt kóborogtak a két züllött suhanc és együtt üzték bűnös dolgaikat. A lopások és betörések egész tömege jelezte az utat, amerre a bárófiú és barátja megfordultak. Debrecenben, Munkácson, Szerencsen követték el a betöréseket, de mindenütt olyan ügyesen dolgoztak, hogy nem sikerült a nyomozó hatóságoknak elespni őket.

Éppen vallatták a rendőrségen a két bűnös fiút, mikor Kisvárdáról távirat érkezett, hogy ott ismeretlen tettesek betörték Kun Samu vaskereskedő lakásába és onnan százakat érték ezüstneműt vittek el. Ezért is vallatóra fogták a két fiút, akik hoszas faggatás után bevallották, hogy ezt a betörést is ők követték el.

Perényi bárót és büntársát letartóztatták. A nyomozás során pedig csütörtökön Ujhelybe hozták őket. Eleinte azt hitték, hogy itt is betöréseket követtek el, — így a dr. Keller-félt is, — de aztán kitudt, hogy ez a gyanu alaptalan; a züllött báró és a tokaji közműves csak a zsákmány értékesítése végett keresték fel Ujhelyt. Most tehát ez irányban nyomoznak.

TÁRKÁROVAT

— Apróságok elmúlt időkből. —

Az öreg Patkó. Az öreg Patkó, ugy a múlt század 40-es éveiben református pap volt valahol Szabolcsmegyében. Nagy népszerűségnek örvényelt. Igen sok kellemetlensége volt a Beamterekkel a forradalom alatt tartott beszédei miatt. De ez az esete, amit elmondok, valamivel előbb történt, még V. Ferdinánd idejében. Hogy, hogy nem, elég az hozzá, hogy egy népes összejövetelen, talán éppen templomban erősen dörgött az öreg Patkó az ausztriai ház ellen. Nagyon súlyos szavakat használhatott, mert feljelentés történt és a lefolytatott vizsgálat után szigorú büntetést kapott. Börtönt mondott az ítélet. Hát bizony ennek a fele sem bolondság, mert ez egyértelmű a hivatalvesztéssel. Nosza lett erre lótas-futás. Mozgósították a legbefolyásosabb kálvinista főurakat, hogy a királyi kegyelmet kieszközöljék. Nagy nehezen sikerült. A kegyelem meg is érkezett, de úgy szóltott, hogy a beszédjét (már tudniilik a kéziratát) az öreg Patkó egye meg. Jobb gyomra lehet a szabolesi magyarnak, — gondolták fent, — mint az udvarnak. Ez talán még keményebb büntetés lett volna az elsőnél. Végre a dolgot úgy simították el, hogy az úgy, a kézirat nincs meg, soha nem is volt ilyen, mert az öreg csak exabrupto beszélt akkor. Így szabadult meg Patkó a büntetésétől, de nagy lecke volt ez neki, mert ezután sohasem követett el királlysértést.

Róla beszéltek, hogy egyszer egy temetésen az emberi élet gyarló mivoltát festegette. Például említette, hogy az emberi test hasonlít egy eserepedényhez, előbb fényes, tetszetős, erős, de a sok használat miatt, most itt reped meg, majd ott lyukad ki, utóljára összeomlik. Volt persze sohajtozás, bolintgatás a résztvevő szomorú halotti gyülekezetben. Majd egy más képet vett elő. Az embert a házhoz hasonlítá, mely jó darabig jól áll, de egyszer aztán, mondja tovább, „reped a fal, dül a ház”; s itt oly kemény hangot használt s oly ijesztő gesztussal mutatott a ház udvarán s a fal alatt álló közönségre, hogy mind elugrottak, akik a ház falai alatt állottak. Azt hitték hirtelen, hogy csakugyan a ház fala dől.

A Persenszky bácsi zsinati sapkája. Ez a história meg Nagytoronyán esett meg. Persenszky bácsi református pap volt ott. Ő maga nem volt gyűlöltje a jó borocskának (el is élt 93 esztendeig), de a vizitátoroknak, — talán mert meg-megvekszálták — nem a legjobb boraiból szokott adni. Boszankodtak is eleget a vizitátorok, de nem tehettek róla. A múlt század 80-as éveiben is vizitáció ment János bácsihoz (bácsija volt ő az egész traktusnak) s mikor már éppen a faluba kanyarodott be a kocsijuk, azt mondja az idősebb vizitátor a fiatalabbnak: Derék ember volna ez a János bácsi, csak az a baj, hogy következetesen mindig a hitványabb boraiból traktáldozdik, pedig tudjuk, jó bora is van. Erre a fiatalabb gondolkodott keveset, aztán, mint akinek valami mentő gondolata támadt, így szólott mosolyogva: bizd reám, elintézem én ezt, kitudtí bor lesz ma a vacsorához. A vizitáció után vacsorához telepedtek. Az első pohár után összenéz a két vizitátor, mintha azt mondták volna egymásnak: nem a legjobb bor biz ez. Kis vártatva megszólal a fiatalabb vizitátor. János bácsi, van-e már zsinati sapkája? (Megjegyzendő, hogy az 1882-iki zsinat, az uniformizálás szempontjából bizonyos egyenruha viselését rendelte el, azok közt bársonyból való sapkát, mit általában zsinati sapkának neveztek. Aki az egész öltönyt meg nem vehette, legalább ilyen hivatalos főveget igyekezett keríteni.)

János bácsi álmélkodva néz a kérdőre. Zsinati sapkám? Talán bizony 300 pengő forint fizetésből? Könnyű ezt papírra tenni; de szeretném én látni azt a zsinati atyát, aki a toronyai jövedelemből bársony sapkát tudna csináltatni. Nem is lesz öcsém!

Pedig könnyen lehetne, mondja a vizitátor. Erre János bácsi már a szemét meresztette ki. A vizitátor pedig folytatta. Lehetne, mert Nagy Péter erdélyi püspök (Nagy Péter volt akkor az erdélyi reformátusok püspöke) maga mondta a zsinaton: aki pedig református pap ezt a sapkát, mert hogy szegény, nem tudta megszerezni, megcsináltatom én a számára, ha a vizitáció ajánlani fogja. De erre már János bácsi szelid és alázatos lett. Hát ha csak ez kell, akkor remélem, fogtok ajánlani. S itt egy nagy előadást tartott a nagytoronyai díjlevélről. Hogy milyen szegény, hogy milyen istenverte hely ez a Toronya, hogy csak az a kis jó bor tartja itt az emberben a lelket, mert hát megvallo, jobb borom is van ennél öcsém, de azt csak olyan kedves vendégeimnek tartogatom, mint ti vagytok. S már ekkor lemenőben volt a pincébe a jó boráért. S aztán egész este e mellett a jó bor mellett festegette, hogy hogyan fog ő kinézni abban a zsinati sapkában. No meg dicsérette Nagy Pétert, ezt az áldot lelkü püspököt. S ivának a zsinati sapka örömeire s Nagy Péter egészségére... Gondolni lehet, hogy Nagy Péter nem tett ilyen ajánlatot. De a fiatal vizitátor gavallér

volt. Egyszer Pesten járván, egy zsinati sapkát küldött az öreg részére. Szegény öreg, — nyugodjék békével, — haláláig büszke volt rá, hogy ezt a sapkát neki Nagy Péter erdélyi püspök küldötte. Nagy Péter öcsém, Nagy Péter, ez a híres püspök, szokta volt mondogatni. S ebben a boldog litében is halt meg.

Péter Mihály.

HIREK.

A sárospataki fiúk Erdélyben.

— Nagysikerű hangverseny körút. —

— aug. 2.

A sárospataki főisk. énekkara Erdélyben egymásután aratja a sikereket. Legutóbbi szerepléseikről a következőket írják:

Marosvásárhelyről az árvíz miatti öt napos kényszártartózkodás után elszabadulva, Csíkszeredára érkeztek, ahol a városi tanács, dalárda s tüzoltóegylet fogadta őket. Fényesen sikeres hangverseny után a város bankettet adott tiszteletükre, hol az egyik felköszöntő, a városi főszámvevő és volt országgyűlési képviselő, azonkötényének adott kifejezést, miszerint ő nem hiszti, hogy a nagyon jól festő és fegyelmzett csapat nem Magyarország főiskoláinak válogatott csapata. Másnap Tusnádfürdőn, ezen a felséges fekvésű, kies fürdőhelyen hangversenyeztek, hasonlóképpen igen szép sikerrel. Következő nap a Tusnádfürdő feletti hegység medecéjében elterülő Szentanna tavat, Erdély e pompás gyöngyét nézték meg, honnan gyalog Bálványos fürdőre mentek. Majd megnézték Torján a kénés és timósos barlangokat, valamint a közeli Csizár-fürdőt s még aznap Alsó-Csernátonon hangversenyeztek az összes eddigieket felülmuló sikerrel s az egész környék hazafias lelkesedése közben.

Másnap a szomszédos Kézdi-Albisba rándultak át, hogy szeretettel énektanárjuk, Bathó János szüleinél tisztelegjenek, ahol páratlan vendégszeretettel fogadták őket. Innen délután Eresztvénybe, a hős Gábor Áron síremlékéhez zárandokoltak, a hol Nagy Lajos tanár méltatta lelkesen a nagy székely hős érdemeit. Meghatva távoztak el a síremléktől, eszükbe jutván a szabadságharc sok fenséges jelenete, a magyarság elhagyatottsága. E kirándulások után érkeztek meg Kovásznára, hol sokan üdvözölték őket s gondoskodtak házaknál való elszállásolásukról. Itt is rendkívüli sikert arattak.

— A bíróság köréből. A király Bernolák Nándor dr. egyetemi magántanárt, kassai jogakadémiái nyilvános rendes tanárt a kassai ítélőtáblához bíróvá nevezte ki.

— Kiss Ödön halála. Mély részvét és meghatottság fogta el Ujhely város egész közönségét, midőn régóta betegeskedő, köztiszteletben állott tisztii főgyógyészének halála hírét hallotta. Puritán, igaz ember költözött el az élők sorából Kiss Ödönnel. Hosszu éveken állott a város szolgálatában, kötelességét mindenkor hiven, lelkiismeretesen teljesítette s működéséhez

Hol szerezzük be háztartási szükségletünket, hogy? IFJ. KLEIN JAKAB festék és kefeáru hereskedésében SÁTORALJAUJHELY a pénzügyigazgatósággal szemben

Aki fenti czégnél szerzi be szükségletét pénzt takarít meg, mert 20%-al olcsóbban vásárol és időt, mert csakis kifogástalan minőségű, I. rendű áru áll a t. vevőközönség rendelkezésére. — Fenti czégnél jutányosan beszerezhetők: por- és olajfestékek, kocszi-zománcz (Email), butor-, parkett-, bőr- és padló-lakkok. Megerle, Eisenstedler, Fritze- és Marx-linoleum és borostyán lakkok. — Mindennemű háztartási és gazdasági kefék, seprők és kefeáru különleges ségek, szóda, szappan, kékitő, kékszappan, cipőcerém, ezüst- és mindennemű fémtisztító paszták és folyadékok, szivacs, mosdószappanok, valamint kocsikenőcs, halzsír, gépolaj, kátrány, karbolineum, terpentín, kence, kátrány-fedlemezek és mindennemű a háztartásban és gazdaságban szükségelt cikkek.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl, 10 koronás rendelésnél bérmentve szállít.

soha a gyanunak árnyéka sem fért hozzá, ami egy hosszú közéleti működés során nem kicsinylendő érdem a mi gyanusító világunkban. Egy időben, midőn a polgármesteri szék betöltetlen volt, a képviselőtestület bizalma a helyettesítéssel őt ruházta fel s Kiss Ödön nagy ambícióval fogott hozzá a polgármesteri teendők ellátásához, nagyobb szabásu programot is dolgozott ki, azonban az ő interregnumának és az ő lelkes ambíciójának is az lett a vége, hogy a képviselőtestület széthúzása s a kellő támogatás hiánya miatt elkedvetlenedett s visszavonult. Azóta ismét az ügyészi teendőket végezte nagy szorgalommal; de már több mint egy éve állandóan betegeskedett s a város ügyeitől egészen visszavonult. Azóta helyette Nagy Arthur dr. töltötte be az ügyészi tisztet. Pénteken a körgyűzött a küzdő szervezetben s Kiss Ödön mindnyájunk legnagyobb fájdalomra elhunyt.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Tóth Kálmáné sz. Kiss Ella, Karenits Antalné szül. Kiss Margit, Mogyoróssy Bertalané sz. Kiss Vilma mint gyermekei, Mogyoróssy Bertalan és Karenits Antal mint vejei, Tóth Sárika és Klárika, Mogyoróssy Imre és Ödön, Karenits Ödönke mint unokái, Kiss László mint testvére, ugy a maguk, valamint az összes rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a jó édes apa, após, nagypapa és testvér *Kiss Ödön* ügyvéd, Sátoraljaúj hely város tisztí főügyésze, Zemplénnvármegye törv. hatósági bizottságának tagja f. hó 1-én hajnali 1 óraker ele-tének 65-ik évében hosszas kínos szenvedés után elhunyt. Kedves hallottunk földi maradványait f. hó 2-án d. u. 5 óraker fogjuk a református egyház szertartásai szerint a Jókai-u. 24 sz. házból a helybeli köztemetőbe örök nyugalomra helyezni. Áldás és béke poraira!

Gyászjelentést adott ki a város is, a következő szöveggel: Sátoraljaúj hely r. t. város közönsége szomorodott szívvvel tudatja a város főügyészenek, *Kiss Ödönnek* hosszas szenvedés után 1913. évi augusztus hó 1-én történt elhunytát. Halottunk érdemekben gazdag életet élt. Halála nagy veszteség városunkra. *Székely Elek*, helyettesített polgármester.

Kiss Ödön halálával természetesen nyomban megindultak a kombinációk az ügyészi állásban való utódjára nézve is. Értesülésünk szerint az állásra az ujhelyi ügyvédi kar több kiváló tagja pályázik, többek között dr. *Reichard Salamon* a város volt érdemes polgármestere is.

— **Tanítói kinevezések.** Ország-szerte most történtek meg az állami népiskolai tanítói kinevezések. Zemplénnvármegye területén a miniszter kinevezte *Novák György* kistölgyesi tanítót a királyhelmeczi és *Inczinger Anna* beregkővesdi tanítónőt a tőke-terebesi állami iskolához.

— **Réz Mihály egyetemi tanár.** A király Réz Mihály eperjesi jogakadémiai rendes és tudományegyetemi magántanárt a kolozsvári egyetemen a közjog nyilvános rendes tanárává nevelte ki. Réz Mihály, akinek neve nemcsak tudományos körökben hanem a nagyközönség előtt is jóhangzásu, kitűnően képzett, széles látókörű, bonczolóan éleselmjű tudós, a magyar közjog egyik leghivatottabb művelője, a ki egyuttal tartalmas és temperamentumos publicista is. Réz Mihály, a ki 1909. óta a M. Tud. Akadémia levelezőtagja, *Tanulmányok* címmel értékes essyket gyűjtött kötetben Széchenyiről, Dessewffyről, a politikai tudomány módszeréről, a politikai tudomány határaitól, *Macchiavelliről*,

Rousseau szabadsági és egyenlőségi elveiről és a kiegyezésről. Számos figyelemreméltó essy-je jelent meg a Magyar Figyelőben a marxizmusról, Széchenyiről, s a parlamentarizmus magyar közjogi jelentőségéről. Nagyon becses monográfiát írt Ausztria és Magyarország közjogi viszonyáról.

— **Halálozás.** *Nyeviczkey József* vármegyei hivatalnok, régi és kiterjedt zempléni család tagja, elhunyt. Temetése csütörtökön délután ment végbe nagy részvét mellett.

— **Államtitkár nélkül.** A kereskedelemügyi miniszteriumnak Kálmán Gusztáv és Stetina József nyugdíjazása óta nincs államtitkára. Báró *Harkányi János* kereskedelemügyi miniszter egyelőre nem is szándékozik betölteni az államtitkári állást. Ez elhatározása folytán körrendeletben értesítette a miniszterium tisztikarát, hogy a miniszterium egyes szakosztályaiban az államtitkári intézkedéseket és felülvizsgálatot továbbíthatják az illető szakosztályok főnökei teljesítik.

— **A postai bélyegzők olvashatlansága.** Egyik kereskedelmi és iparkamara fölterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez, melyben rámutatott a postai bélyegző lenyomatok nagy jelentőségére, különösen a peresé váló ügyekben, amikor gyakran perdöntő fontossága van annak, hogy hol és mikor adatott fel a vitában szereplő üzleti levél. A miniszter méltányolva a kamara okfejtését, intézkedett az iránt, hogy a postahivatalok a feladott és érkezett leveleket szigorú eljárás, sőt érzékeny bírság terhe alatt olvasható bélyegző-nyomatokkal lássák el.

— **Táncvizsga.** Révész kitűnő tánc-tanárunk iskolájában befejeződtek a nagyszerű táncanfolyamok, amelyeket — a régi szokáshoz híven — próbabállal rekesztették be. Az első bál 31-én a „Nyul” termében folyt le. A derék mester ügyes tanítványai frapáns eredményt mutattak fel az összes táncokban, melyek elismerésül lelkes éljeneket kapott Révész tánc-tanár. A mester ugyancsak tánc-tanár és művész fia Révész Árpád szintén részt vett az oktatás nehéz munkájában és meglepetéssel is szolgált a jelenvolt érdeklődőknek. Táncai mind saját kreációja, ezek közül a „The Dandy Walk”, „Sabotière Hollandaise” és a legmodernebb tour tánc az „One Step” mind az ő izlését és ügyességét dicsérik. A jelmez táncok közül kiemeljük a „Tulipán lányok”, „Belero”, „Magyar toborzó” és Magyar szóló táncokat, melyeknek mindegyikét sok tussal honorálta a jelenvolt nagy közönség. Táncvizsga után a jelenvolt vendégek a tanítványokkal együtt mulattak, táncoltak egész reggelig.

— **Sztropkó és várának története.** Ily cím alatt most már megjelent *Ungváry Edének* érdekes és értékes monográfiája, melyre előzetesen is felhívtuk a figyelmet. Egy eseményekben gazdag történetet tár az olvasó elé a munka, mely amellet, hogy páratlanul élvezetes olvasmány, bő forrása és gazdag adattára a történeti eseményeknek. — A gyönyörű kiállítás s szebbnél szebb illusztrációkkal telt munka ára diszkötésben 5 kor., fűzve 4 kor. Megrendelések a szerző címére *Husztra* (Máramaros-megye) intézendők.

— **Kassai betörőket fogott az ujhelyi rendőrség.** Jelentették szerdán, hogy a rendőrség letartóztatta *Karcsa István* és *Deli István* csavargókat, akik a Pavlikné-féle betörést Ujhelyben elkövették. Mivel a csavargók azt vallották, hogy e hó 29-én Kssáról jöttek Ujhelybe, a rendőrség értesítette a kassai főkapitányságot, honnan az a távirati válasz érkezett, hogy a két jó madarat egy csomó lopásért is keresik. Még tegnap ide is érkezett *Képes Tibor* kassai detektív, ki előtt a gonosztevők az összes lopásokat beismerték. Képes

Kassára szállította a gonosztevőket. Az ottani törvényszék előtt fognak számot adni összes bűneikért.

— **Szépségest.** Már jeleztük, hogy milyen érdekes és nagyszabásu művészi estélyre van kilátása az ujhelyi közönségnek kedden, e hó 5-én. Ekkor tartja előadását *Bocska Béla* jeles kabaré-társulata, melynek keretében *Vágó Géza*, az ismert művész bemutatja társaival nagyhirű klasszikus táneprodukciónját, a *Faun* és *Nimfát*, mely *Burghardt* német professzor tervei szerint kerül színre s ilyen formájában a legnagyobb világvárosokban is fényes sikert aratott. Ezen kívül is sok érdekesség lesz az estélynek. Így az igazgatóság arról értesít, hogy fellép *Göndör Aurél* is, a legnépszerűbb magyar kabaré-színész, ki Ujhelyben már évek óta nem lépett fel. Az estét jó idő esetén a Színház-kertben, hűvös, esős idő esetén pedig a Központi kávéházban tartják meg.

— **A Tisza ismeretlen halottja.** Mult számunkban közöltük, hogy egy leány, aki Kassáról jött Tokajba, ott a Tiszába ölte magát. A rejtélyes öngyilkosság története, mint azt a rendőrség kinyomozta, a következő: *Bernard Mária* 21 éves szobaleány volt az illető, aki a Karlsbad melletti *Weheditz* községben született, ahol édesanyja még most is lakik. 3 évvel ezelőtt került el hazájából és Kassára ment gyermekleánynak, ahonnan *Eperjesre*, majd *Homonnára* ment szolgálni, legutóbb pedig 1 év óta ismét Kassán szolgált, mint szobaleány egy ur háznál, ahova másodízben is visszatért. A mult héten eltávozott az ur házból azzal, hogy Tokajba megy alkalmazásba, onnan azonban nyomban irt ideáljának, aki gyalogos őrmester: „ha nem szeretsz, vízbe öljöm magam” és a választ be sem várva még aznap tényleg a Tiszába ölte magát. Ez a rövid tragédiája a szerelmes Micinek, mint ahogy ő magát nevezni szeretete.

— **Nyári multság.** A Sátoralja-ujhelyi Vasutas Sport Club folyó évi aug. hó 3-án a Tulipán-kert nyári tánchelyiségeiben hangversenyyel és mozgófénykép előadással egybekötött nyári táncmultságot rendez. Kezdeté d. u. 5 óraker.

— **Kanyaró Tályán.** Mult számunkban *Fabián Sándor* tollából ily címmel megjelent cikkünk rektifikálásaképpen, mely cikk egyébként nem annyira a riportszerű hűségre, mint inkább impressziók, hangulatképek adására törekedett, megjegyezzük, hogy az elhaltak száma nem annyi volt, amennyit a cikk említett; hanem 17-en, azok is főként a kanyaró után fellépett hasmenés következtében haltak meg. Maga a kanyaró nem nagy pusztítást okozott, mert a járvány elején a járás erélyes főszolgabírája minden szükséges intézkedést megtett.

— **Hamis-e a hamisnak tartott 20 filléres?** A 20 filléres nickel pénzdarabok között az utóbbi időben igen sok van forgalomban az 1907. és 1908. évszámokkal. Az ez években vert pénzdarabok a más éveiktől eltérőleg vastagabbak, élesebb rajzuak s a felirásos oldalon a buzakoszu két levele csaknem a betűk alá húzódik, sőt az „I” és „E” betűkig érnek, holott a többi évfolyambeli pénzdaraboknál ezek sokkal rövidebbek. A pénz máskülönbön kifogástalan s teljesen alkalmas arra, hogy azt bárki gyanutlanul elfogadja. Mindazonáltal kialakult a hiedelem, hogy az ilyen 20 filléres mind hamis. Végre a napokban aztán a postahivatal kérdést intézett a körmőcezbányai pénzverdehez, a honnan azt válaszolták, hogy a beküldött, fent leirt pénzdarab nem hamis. A különbség azért van, mert abban az esztendőben új présekkel egy mintákkal dolgoztak, s a parányi eltérés szándékos ténye a pénzverde nek.

— **Rendelet a tankönyvekről.** A közoktatásügyi miniszterium elren-

delte, hogy az új könyvek használatba vételéről a tantestületek még szeptemberben is hozhatnak határozatot. Ezzel tehát megengedte a miniszterium, hogy minden olyan tankönyv, amelynek engedélyezési eljárása folyamatban van s amelynek iskolai használatát az intézetek már javaslatba hozták, tényleg használható is legyen, ha 1913. szeptember 1 ig az engedélyezés a hivatalos lapban megjelenik. Megjegyzi azonban a miniszter, hogy a nevezett határidő után az új iskolá-évben nem szabad használni olyan tankönyvet, amely akár első, akár újabb kiadásban egyáltalán nem engedélyeztetett, vagy csak szeptemberig nyert engedélyezést.

— **Polgári fiu- és leányiskola Poprádon** a Magas-Tátra alján. Orvosiilag ajánlott hely. Évi tandíj 40 korona. Német családoknál oleső ellátás kapható. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál *Horn József* igazgató.

— **Szilági és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezetű és viszonyosú borsajtóra, valamint legújabb rovátkolt alumínium kuphengerű zuzógépre felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth és Hegyalja” borsajtók, nemkülönbön a nagyüzemi présel-hez készített Rákóczi kettős kosau sajtók, melyeknél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszekeret. Ennél fogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállításán a cég borsajtói első díjjal, arany éremmel, az 1906. évi nagyváradai és az 1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és disz-oklevéllel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

— **Egy kereskedelmit végzett szép írásu, jó számolásu intelligens leány** pénztárhó azonnal felvétetik *Szántó Mór* és társa cég üzletében, Sátoralja-ujhelyben.

— **Anyák figyelmébe** százaszorosan csak azt lehet ajánlani, hogy ha gyermekük a 4—5-ik hónapot elérte és az elválasztás ideje következik, tanulmányozzák a *Phosphatine Faliere*-el való táplálást úgy, hogy az elválasztás pillanatától kezdve a gyermek-táplálás gondjai és feladataival tisztában legyenek. Biztosítani a gyermek erőteljes fejlődését, jó esontképződését és a fogzás sima lefolyását a *Phosphatine Faliere* alkalmazásával lehet a legjobban. E kitűnő tápszer már nem szorul dicsőretre, kapható minden gyógyszerárban.

— **Elveszett egy zöldes színű** kockázott viaszkos vászonkötésű jegyzőkönyveske, melynek kockás lapjain különböző épületek vázlatai vannak rajzolva. Aki a könyveskét a rendőrségre beszolgáltatja, illő jutalomba részesül.

— **Egy szép szentbernáthegy egy éves him kutya azonnal eladó. Tudakozódhatni Fő-utca 12. szám alatt**

— **Kálosi M. mosó- és ruhatisztító** intézet hirdetésére felhívjuk t. olvasóink szives figyelmét.

— **Eladó jutányos áron egy 3 méter magas és 4 1/2 méter széles egészen új állapotban lévő üvegfal.** Erzsébet Királyné utca 18. sz. alatt.

Szemgyógyintézet van Miskolcon.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla**

Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**

Laptulajdonos: **Ehler Gyula.**

PLETENYIK PÁL

kőművesmester
cementcső gyártása és kutfurása
BARANCS, u. p. Velejte.

Gyártok legjobb kivitelű drótbetétes cement-csőveket, melyből jóízű víz, fereg és madárfészekmentes kut van. Ezen csővekből gyártok 15 centimétertől egész 100 centiméterig, ugyanezen cső részére kutakat is furok úgy kemény földben, mint homokban. Elvállalok cementsmunkákat. Czementet raktáron tartok.

Eladó ház.

Tüzoltó-tér 4. szám alatti házamat elköltözés miatt eladom.
Papp Béla,
m. kir. főerdőmérnök.

Boreladás.

Tolcsvai Nagy Barna erdőbényei szőlőbirtokos ajánlja saját termésű 1912. évi **pecsenyeborát** 136 literes hordókban a liszkatolesvai állomásra szállítva, literenkint **70 fillér.** A hordó 8 korona.

Eladó ház.

A Kossuth Lajos-utcában tiz szobából, spalettás ablakokkal, fürdőszobával, zárt verenda, betonozott pincze 10 lóra való istálló, kocsiszin és egyéb mellékhelyiségekből álló ház szabad kézből eladó. — Közvetítők ki-zárva.
Czim: a kiadóhivatalban.

Schunda-féle szab. hirneves cimbalmok

állandó bizományi raktára
Sátoraljauhely, Erzsébet királyné-utca 18.
Jgen kedvező fizetési módzatok.

Kowald Péter és Fia

ruhafestő-, vegytisztító- és gőzmosógyára
BUDAPEST.

Ezen, az országnak közismert, régi fővárosi cége, mint általánosan ismeretes, úgy a

ruhák, függönyök, szőnyegek stb. festését és vegyi tisztítását, valamint gal-lérok és kézelők mosását és vasalását a lehető legszebb kivitelben eszközli.

Sátoraljauhelyben a cégnek a Rákóczi-uteza 38. szám alatt, **Eisenberger Mór** urnál saját felvételi üzlete van, ki is levélbeli megkeresésekre megbízottját házhoz is elküldi.

Wilhelm Henrik utóda

Nagy butorraktár. **BLUM GÉZA** Szőnyeg és függöny áruház.
SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, mahagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legujabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmiina, Tilim és hollandi szőnyegek nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és méretben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne-femme, vittáge

Dupla ágyterítők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármily e szakba vágó munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgálók.

Vérszegénység, sápkór, ideges-ség és gyomor bajok ellen legkiválóbb gyógyszer a Tokaji

China vas-bor.

Egy üveg ára 3 korona.

Kapható a
Szt.-Antal gyógyszertárban.
Sátoraljauhely
Széchenyi-tér.

Eladó fodrászüzlet.

Egy jó forgalmu, 30 év óta fennálló fodrászüzlet Homonnán egyéb elfoglaltság miatt azonnal eladó. — Bővebb felvilágosítás szerezhető a „Homonna és Vidéke” kiadóhivatalában Homonnán.

A kirakatokban kifüggesztett **OLLA** táblácskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203. sz. tucatja 6 kor. 1204. sz. superfinom tucatja 8 kor. Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Ehlert Gyula és Widder Gyula

gyógyszertáraiban s Hrabéczy Kálmán drogeriájában és Kluger Jenő illatszertárában Sátoraljauhely.

Compagnie Generale Transatlantique.

Francia hajóvonal.

Rendes közvetlen gyorshajójaratok

Havre-Newyork

és

Kanadába

Basel (Svájc) és Párison át.

Iroda: Budapest VI., Baross-tér 15.

Telefon: József 14-97.

Törv. védve. Törv. védve.

RENOFIN

eredeti svéd tisztító-szer piszkos kezeknek.

Egy doboz, mely több mint 4 hétre elegendő, 50 fillér. Óriási doboz 50 fillér, eredeti doboz 30 fillér. — Kapható Vilkovszky Kálmán fűszer- és csomagkereskedésében, Hercz Kálmán és Fia vaskereskedésében és Klein Jakab festékkereskedésében Sátoraljauhelyben.

Marx Email

padlófénymáz

tartósságánál és gyorsan száradó képességénél fogva utólérhetetlen kiváló minőségű padlókenőce.

Egyedüli raktár Sátoraljauhelyben:

Ifj. Klein Jakabnál

Eladó hordók.

Alulírott pénzintézet ajánlja megvételre sátoralj-
ujhelyi raktárában levő legjobb minőségű, tölgyfából
készült

30—75	literes	antalg	hordóig
136—140	"	gönczi	"
150—200	"	"	"
200—300	"	"	"
300—600	"	"	"

Venni szándékozókknak részletes árajánlatot szive-
sen küld a

Zemplénmegyei Kereskedelmi-, Jpar-,
Termény- és Hitelbank Sátoraljnyhely.

"VIGYÁZZ"

az egyedüli szublimálttal impregnált
ideális

férfi óvszer.

Ára tuczonként 4, 6, 7 8 korona.

Diszkrét szétküldés:

TURUL Kötszergyár,
Budapest, II., Erőd-utca 16.

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB és LAJOS

BUTORKERESKEDÉSE és ZONGORATERME
Sátoraljnyhely. Kazinczy-utca 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlő- és szalon szobákból,
tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült
fényezett faminőségekben.

Egyedüli elárúsítója a „Slavonia” keményfa butorgyár készítményeinek.

Vas- és rézbútor legjobb kivitelben.

KÉPEK, GYERMEKKOCSIK
FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK.

Mindenemű szőnyegek készítését bármely színben és nagyságban
olcsón elvállalom.

Saját műhelyünkben minden e szakba vágó munkák
gyorsan s pontosan készíttetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kívánságára úgy helyben mint vidéken
bármikor is díjtalanul szívesen megjelenek.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlünk.

Állandóan raktáron tartunk:

Három rétü löszőr madraczot, egy ágyba való 50 korona.
" " affrik " " " " 15 "

Elsőrendű zongorák gyári raktára.

Egy használt fordítható tekeasztal jó állapotban jutányos áron eladó.

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás.

KOLLARIT-
BŐRLEMEZ
RUGANYS VÍHAR-
BIZTOS ÉS IDŐTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

KOLLARIT-bőrlemez

kaucsuk-compositióval bevont ruganyos
viharbiztos és időtálló

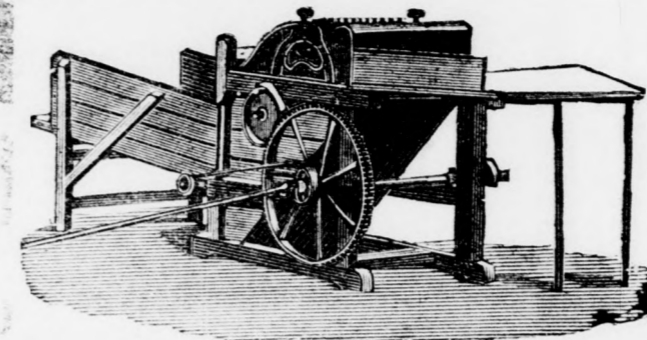
SZAGTALAN-fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze. Vég-
telenül tartós! Régi zsindelytetők átfedé-
sére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem
mészlelvel bekenni nem kell. — Kapható:
Sátoraljnyhelyben: Herz Kálmán és Fia vas-
kereskedőknél. — Töketerében: Markovics
Mayer fakeskedőnél.

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje KASSÁN.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szem-
meltartásával ezélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a
nyári idényre, nevezetesen:

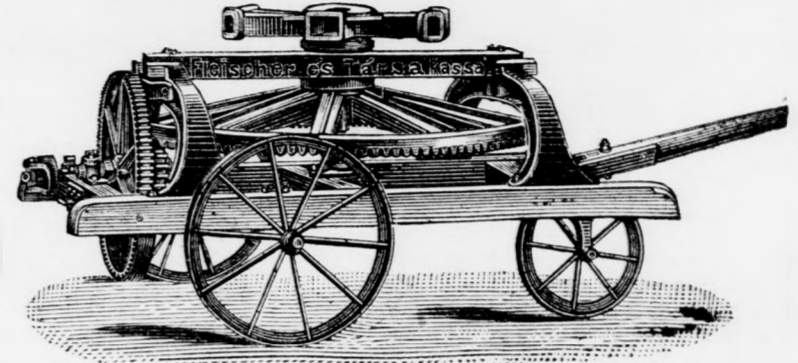

Cséplőkészleteit könnyű
járással járgány vagy gőz-
mozgony általi hajtásra;

Kézi cséplőgépeit jár-
gányhajtásra is alkal-
mazható, szalmarázó ké-
szülékkel vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat,
gőzgépeket és gőzkazánokat.

Szeszgyár be-
rendezéseket, m.
p. Hencse főzőke,
cukrosítókat,
maláta- és bur-
gonya-zuzókat,
olaj-sajtókat,
olajmag pörkö-
lőket, malombe-
rendezéseket stb

Gyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődénknak gyártmányai
árjegyzékét kívánatra ingyen s bérmentve küldjük.

Van szerencsém a m. t. hölgyközönség szíves tudomására hozni,
hogy ruhatisztító intézetemet újabban egy lapos

plissirozó géppel

szereltem fel.

Elfogadok plissirozásra női ruhaalkjokat, széles fodrokat
s bluzokat, marquiset-, gáz-, grenadin-, poplein- és epongé
kelmékét, ugyszintén guvlirozásra is.

Tisztításra díszes női ruhákat, selyem-, csipke-, gáz-, mar-
quiset- és poplin bluzokat és aljakat, pongyolát és kosztüm-ruhákat.
Egész férfi-öltönyöket, őszi és tavaszi felöltőket.

Festésre mindenféle női és férfi ruhákat legalkalmasabb színre.
Gyászruhák sürgős esetben azonnal festetnek.

Tisztításra beadott ruhák sürgős esetben 24 óra alatt tiszt-
títtatnak szépen, felelősség mellett.

Becses megbízást kérve

mély tisztelettel

Sátoraljnyhely, Bercsényi-utca 5.

Rakovszky Sándor,

(Csirke-piac)

kelmefestő és vegytisztító.

1907. évi kiállításon aranyérem
és díszoklevél.

Borsajtók

legújabb rendszerű, könyökszerkezetű
„KOSSUTH”, „HEGYALJA”, „ACÉL-
ORSÓS”, a magyar bortermelők legked-
veltebb borsajtói. Legújabb rendszerű
viznyomású (hidraulikus)

kettős kosaru sajtók
nagyüzemű préseléshez.

Sajtóink főelőnye: a must sehol sem érint-
kezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés!
Óriási erő kifejtés! A törköly egy darab-
ban és könnyen kivehető! Egy ember
által könnyen kezelhető! Szőlőzúzó és
Bogyózók. Legújabb alumínium kup-
hengerű szőlőzúzógépek.

SZILÁGYI ÉS DISKANT

GÉPGYÁRA MISKOLCZON.

Árjegyzék ingyen.

1901. temesvári kiállítás: I. díj díszoklevél. — 1902. orsz. gazdasági
kiállítás Pozsony: I. díj aranyérem. — 1902. borászati kiállítás Eger:
I. díj díszoklevél s aranyérem. — 1906. Nagyvárad: I. díj díszoklevél.